

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 4/2020-161

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. marca 2020 v pléne zloženom z predsedu pléna Ivana Fiačana a zo sudcov Jany Baricovej, Ladislava Duditša, Libora Duľu, Miroslava Duriša, Rastislava Kaššáka, Jany Laššákovej, Miloša Maďara, Mojmíra Mamojku, Petra Molnára, Petra Straku, Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Martina Vernarského o žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa čl. 136 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a § 226 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov o súhlas na vzatie do väzby sudkyne Krajského súdu v Bratislave [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátom Mgr. Jiřím Kučerom, advokátska kancelária, Trnavská cesta 60, Bratislava, takto

r o z h o d o l :

Ústavný súd Slovenskej republiky **n e d á v a s ú h l a s** na vzatie do väzby sudkyne Krajského súdu v Bratislave [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], stíhanej ako obvinenej na základe uznesenia prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky o vznesení obvinenia č. k. VII/3 Gv 76/19/1000-57 z 9. marca 2020, v súvislosti so vznesením ktorého bola obmedzená jej osobná sloboda zadržaním 11. marca 2020.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Žiadosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. marca 2020 doručená žiadosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podľa čl. 136 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a § 226 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o súhlas na vzatie do väzby sudkyne Krajského súdu v Bratislave [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sudkyňa“ alebo „dotknutá sudkyňa“).

2. Podľa čl. 136 ods. 3 prvej vety ústavy ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora.

3. Podľa § 226 ods. 1 zákona o ústavnom súde žiadosť o súhlas na vzatie do väzby sudcu je oprávnený podať ústavnému súdu generálny prokurátor.

4. Podľa § 227 zákona o ústavnom súde predseda ústavného súdu na základe žiadosti podľa § 226 bezodkladne zvolá plénum ústavného súdu, ktoré vec prerokuje a rozhodne, pričom umožní osobe, ktorej sa žiadosť týka, aby sa k nej vyjadrila.

5. Podľa § 228 zákona o ústavnom súde o žiadosti podľa § 226 rozhodne ústavný súd uznesením.

6. Podľa § 229 prvej vety zákona o ústavnom súde uznesenie ústavného súdu o žiadosti podľa § 226 nadobúda právoplatnosť dňom, v ktorom ústavný súd o tejto žiadosti rozhodol.

7. Podľa čl. 131 ods. 1 ústavy a § 7 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde rozhoduje ústavný súd o návrhu podľa čl. 136 ods. 3 ústavy v pléne.

8. V zmysle čl. V bodu 1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 bola žiadosť generálneho prokurátora náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi Ľubošovi Szigetimu.

9. Generálny prokurátor svoju žiadosť odôvodnil tým, že uznesením prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/3 Gv 76/19/1000-57 z 9. marca 2020 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 207a Trestného poriadku vznesené obvinenie dotknutej sudkyne za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona v bode 27 výrokovej časti uznesenia, a to na skutkovom základe, že:

„**██████████** v presne nezistený deň v roku 2017 alebo 2018 na presne nezistenom mieste v Bratislave v súvislosti s rozhodnutím v právnej veci žalobcu: PRVÁ PRODUKČNÁ, s.r.o., so sídlom Pri Bielom Kríži 1157/16, 831 02 Bratislava, IČO: 35 821 213, proti žalovanému; SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, so sídlom Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica, IČO: 47 244 640, v konaní o zaplatenie sumy 14.275.278 EUR vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 37Cb/130/2016 sľúbil po dohode a na základe požiadavky **██████████** sudcovi Okresného súdu Bratislava I **██████████**, ktorý mal predmetnú vec pridelenú ako zákonný sudca finančnú hotovosť vo výške 100.000 EUR za to, že tento ako zákonný sudca z titulu svojej funkcie rozhodne na základe priamych pokynov **██████████** a v záujme **██████████**, pričom úplatok pre **██████████** bol dňa 20.02.2018 uložený u sudkyne Krajského súdu Bratislava **██████████**, ktorá mala taktiež rovnaký záujem na predmetom spore a vedela, na čo sú predmetné peňažné prostriedky určené, pričom **██████████** mal podľa požiadavky **██████████** vyhovieť žalobe.“

V žiadosti sa ďalej konštatuje, že skutkové zistenia majúce oporu v tzv. usvedčujúcich dôkazoch subjektívneho charakteru (výpovede svedkov) i dôkazoch objektívneho charakteru (prepisy z mobilnej aplikácie Threema, zápisníc o vydaní vecí, zápisníc z domových prehliadok) deklarujú zákonnosť jednak začatia trestného stíhania a jednak vznesenia obvinenia na základe dostatočne odôvodnených právnych záverov, že páchatelkou trestného činu je dotknutá sudkyňa.

Generálny prokurátor vo svojej žiadosti uvádza, že sú splnené všetky zákonné predpoklady na to, aby ústavný súd udelil súhlas na vzatie do väzby, pretože existujú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Vo vzťahu k dotknutej sudkyňi sa v podanej žiadosti k dôvodnosti väzby uvádza:

„Z vykonaného dokazovania vyplýva, že menovaná sudkyňa sa mala podieľať na ovplyvňovaní minimálne jedného konania, a to tzv. kauzy Vodári. Zo zaistenej komunikácie vyplýva, že u menovanej boli zložené peniaze (úplatok) za rozhodnutie v tejto veci. No nezostalo iba pritom, keďže aj z výpovede svedka [REDAKOVANÉ] vyplýva, že potom, čo sa rozhodol v danej veci konať v prospech druhej strany, vyhľadala ho sudkyňa [REDAKOVANÉ], ktorú za ním poslala sudkyňa [REDAKOVANÉ] na pokyn svojej sestry [REDAKOVANÉ]. Tieto skutočnosti však okrem výsluchu svedka [REDAKOVANÉ] potvrdzuje aj komunikácia z aplikácie Threema, kde [REDAKOVANÉ] sama píše, že práve u jej sestry bol zložený úplatok. Je však potrebné uviesť, že z iných konaní, ktoré sú taktiež preverované v rámci tejto trestnej veci, vyplýva, že aj v nich rozhodovala, resp. spolurozhodovala aj sudkyňa [REDAKOVANÉ] a aj tieto konania vykazujú určité znaky podozrenia, resp. manipulácie. To však bude predmetom ďalšieho konania, no v prípade, ak by menovaná bola stíhaná na slobode, nie je možné účinne zabezpečiť, aby jednak nekontaktovala zvyšné dve členky svojho senátu a jednak zvyšných obvinených, resp. strany konaní, kde rozhodovala alebo spolurozhodovala. Je namieste pripomenúť tiež skutočnosť vyplývajúcu z výsluchu svedka [REDAKOVANÉ], ktorý uviedol, že ešte pred odoslaním spisu v kauze Zmenky na druhostupňový súd, sa dozvedeli, že toto konanie by na Krajskom súde Bratislava mala dostať práve sudkyňa [REDAKOVANÉ] a práve jej senát skutočne predmetnú vec dostal pridelenú. V prípade osoby sudkyne [REDAKOVANÉ] je namieste uviesť, že bude potrebné preveriť viacero podozrení, ktoré súvisia s jej osobou, a to od jej prípadnej účasti na ďalších skutkoch, cez podozrivé pridelovanie spisov práve jej senátu, až po jej presnú

úlohu na korupčnom konaní. Sama [REDAKOVANÉ] by mala ozrejmiť, prečo bol úplatok za kauzu Vodári zložený práve u nej, kto ho tam nechal, na koho pokyn a čo sa s daným úplatkom stalo, keďže sudca [REDAKOVANÉ] rozhodol opačne, teda nie podľa pôvodnej dohody v prospech záujmu [REDAKOVANÉ]. Z vyššie uvedeného vyplýva, že je jednak potrebné vypočítať zvyšné dve členky senátu sudkyne [REDAKOVANÉ], strany konaní, kde tento senát rozhodoval, osoby zodpovedné za pridelovanie spisov na Krajskom súde Bratislava, sudcu, ktorý mal pôvodne rozhodovať v kauze Zmenky, no naplánoval si dovolenku a pod. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť výsluch svedka [REDAKOVANÉ], ktorý uviedol, že práve cez účelovú dovolenku alebo práceneschopnosť sa na súdoch zvyknú na požiadanie vymeniť sudcovia tak, aby vec rozhodoval konkrétny sudca. Z vyššie uvedeného tak jednoznačne vyplýva dôvodnosť podľa písmena b) ustanovenia týkajúceho sa dôvodov väzby. Vzhľadom k tomu, že menovaná je naďalej sudkyňou, pravdepodobne mala z trestnej činnosti nezanedbateľné príjmy, je na mieste potrebné skonštatovať, že v jej prípade existuje aj obava, že bude v trestnej činnosti pokračovať.“

10. Ústavný súd po predbežnom prerokovaní žiadosť generálneho prokurátora prijal na ďalšie konanie uznesením sp. zn. PL. ÚS 4/2020 z 12. marca 2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť okamihom jeho prijatia (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

II.

Meritórne rozhodnutie o žiadosti generálneho prokurátora

11. Vzhľadom na charakter a účel konania o súhlase na vzatie do väzby sudcu, z ktorého vyplýva požiadavka urýchleného rozhodnutia o žiadosti generálneho prokurátora (s ohľadom na zákonné lehoty vzťahujúce sa na obmedzenie osobnej slobody podľa čl. 17 ods. 3 ústavy, pozri tiež § 227 zákona o ústavnom súde o bezodkladnom zvolaní pléna predsedom ústavného súdu), plénum ústavného súdu bezprostredne po predbežnom prerokovaní žiadosti generálneho prokurátora pristúpilo k jej meritórnemu posúdeniu.

12. V rámci meritórneho prerokovania žiadosti plénum ústavného súdu podľa § 227 zákona o ústavnom súde umožnilo sudcovi, ktorého sa žiadosť týka, aby sa k nej vyjadril.

13. Úlohou ústavného súdu pri vydávaní súhlasu na vzatie sudcu do väzby nie je posudzovať dôvodnosť trestného stíhania sudcu, t. j. vykonávanie prieskumu a analýzy skutkových argumentov a z toho rezultujúcich právnych záverov, ktoré u príslušného obvineného sudcu viedli k vyformovaniu dôvodného podozrenia z trestnej činnosti v zmysle kritérií, ktoré v sebe implikuje ustanovenie § 206 ods. 1 Trestného poriadku.

14. Rovnako nie je úlohou ústavného súdu vyjadrovať sa *stricto sensu* a ani *sensu lato* k existencii konkrétnych väzobných dôvodov, ktoré reprezentujú ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku, ktoré musia byť naplnené ako podmienka väzby u obvinenej osoby.

15. Úlohou ústavného súdu pri rozhodovaní o návrhu generálneho prokurátora na vyslovenie súhlasu na vzatie obvineného sudcu do väzby je vykonať prieskum výlučne v rozsahu, ktorého hranice sú teleologicky vymedzené postavením a úlohou ústavného súdu v právnom poriadku Slovenskej republiky. Zmysel toho, prečo bol ústavný súd zahrnutý do procesu rozhodovania o takom zásadnom obmedzení osobnej slobody u osobitnej skupiny obvinených osôb spočíva práve v osobitnom statuse obvinenej osoby sudcu ako reprezentanta súdnej moci. Ústavný súd nemá za úlohu v procese rozhodovania o väzbe suplovať či kontrolovať orgány činné v trestnom konaní a ani sudcu pre prípravné konanie či súd. Jeho úlohou je vytvoriť ústavnú hrádzu voči prípadným pokusom neústavným spôsobom zasiahnuť do súdnej moci.

16. K takej situácii by mohlo dôjsť napríklad v tom prípade, ak by návrh na vyslovenie súhlasu na vzatie do väzby bol natoľko všeobecný či povrchný, že by z ústavného hľadiska nebolo možno ospravedlniť, prečo je nevyhnutné uprednostniť obmedzenie osobnej slobody sudcu ako reprezentanta nezávislej súdnej moci pred vykonávaním trestného stíhania jeho osoby na slobode. Iba formálne, nie vecné zdôvodnenie návrhu generálneho prokurátora na vyslovenie súhlasu na vzatie sudcu do väzby, obmedzenie sa iba na citáciu zákona bez poskytnutia adekvátnej zrozumiteľnej vysvetľujúcej argumentácie či lakonický prednes dôvodov na trestné stíhanie sudcu či

obmedzenie jeho osobnej slobody väzbou by mohli predstavovať hrozbu zásahu do súdnej moci spôsobom, ktorý je ústavne neudržateľný. K tomuto zásahu pritom nemusí dôjsť cielene ako vyústenie vopred premysleného konania, ale aj v dôsledku podstatnej argumentačnej núdze žiadosti generálneho prokurátora na vyslovenie súhlasu na vzatie do väzby, ktorá je rovnako dostatočne kvalifikovaným dôvodom na vyslovenie takého úsudku.

17. Aplikujúc uvedené východiská, ústavný súd po doručení žiadosti generálneho prokurátora procesne postupoval podľa ustanovení druhého dielu dvadsiatej hlavy piatej časti zákona o ústavnom súde. Výsledky tajného hlasovania pléna ústavného súdu nasvedčujú tomu, že nedostatky žiadosti generálneho prokurátora vo vzťahu k obvinenej sudkyni spochybňujú rešpekt k ústavne formulovanej nezávislosti sudcov v miere odôvodňujúcej odopretie žiadaného súhlasu na väzbu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom, v ktorom ústavný súd o žiadosti rozhodol.

V Košiciach 12. marca 2020

Ivan Fiačan
predseda pléna Ústavného súdu
Slovenskej republiky